

KULTÚRA || HÍRLEVÉL || 64.
2024. MÁRCIUS 21.

Széles Tamás nagykövet
Los Angeles-i magyar főkonzul

S míg zúg a kedv s a víg kacaj kitör,
megrészegül az illaton a föld,
s tavasz-ruhát kéjes mámorban ölt -

kelet felől egy sírnak mélyiből,
elrúgva a követ, fényes sebekkel
száll, száll magasba, föl az isten-ember.
(Kosztolányi Dezső: Húsvét)

(kép: pixabay)

Virágvasárnap

Húsvét előtt az utolsó böjtí vasárnap Jézus jeruzsálemi bevonulásának emlékére a virágvasárnap, latinul *Palmarum*, elnevezést kapta. Virágvasárnap a húsvéti nagyhét kezdete. A kereszteny világ ezen a napon azt ünnepli, amikor szenvedése előtt Jézus felment Jeruzsálembe, hogy az ünnepi pászkavacsorát ott költse el tanítványaival. Az Olajfák hegyénél két tanítványát előre küldte egy szamárcsikóért, amelyen még nem ült ember, majd ezen vonult be a városba. Az ujjongó nép tiszteletadásként pálmáágakkal integetett, innen a latin elnevezés: *Dominica palmarum*, avagy *Dominica in palmis de Passione Domini*, azaz pálmavasárnap az Úr szenvedéséről.

(kép: romkat.hu)

(kép: turul.info)

Az egyházi liturgiában már az első századuktól gyökeret vertek a bevonulást felelevenítő szertartások. Jeruzsálemben 400-ban ünnepi menetben vonultak a pálmaágakat lengető hívek az Olajfák hegyéről a városba. Nem sokkal később Konstantinápolyban, majd a 11-12. században Rómában is meghonosodtak a virágvasárnap szertartások, a hívek által magukkal hozott pálmaágak megáldásának szokása bizonyíthatóan a 8. század közepére nyúlik vissza. Az ókori világban a pálma az élet, a reménység, a győzelem jelképe volt, és a vértanúkkal is összefüggésbe hozták.

(kép: hajdupress.hu)

Azokban az országokban, mint hazánkban is, ahol nincs pálma, a fűzfa barkáját szentelik meg a katolikus templomokban. A virágvasárnap szertartás a barkaszenteléssel kezdődik, majd körmenettel folytatódik. A szentmisén ekkor olvassák fel Jézus szenvedéstörténetét, a passiót Máté evangéliumából. A megszentelt barkát a következő év hamvazószerdája előtt elégetik, ezzel hamvazza a pap a híveket. A szentelt barkához számos hiedelem fűződik. A legelterjedtebb szerint, ha a templomból jövet lenyelnek belőle egy-két szemet, az megvéd a hidegleéstől és a torokfájástól. Egyes helyeken úgy tartják, hogy a megszentelt barkát nem szabad bevinni a házba, mert akkor nyáron sok lesz a légy, ezért a padlásra, ablakba, házereszre akasztják. Elterjedt hiedelem, hogy égháborúkor a barka megvéd a villámcsapás ellen.

(kép: netfolk.hu)

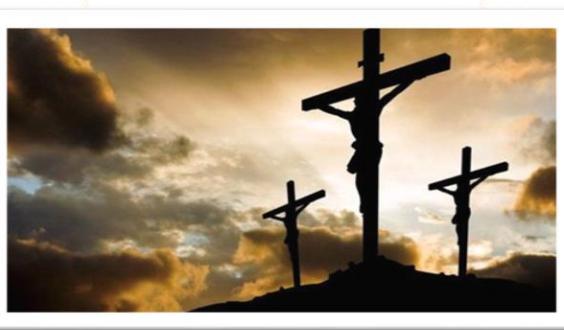
Más helyeken csak a szentelt barkát szabad bevinni a házba, mert ha megszenteletlenül kerül oda, elhullanak a csirkék és más aprójószágok. Virágvasárnap szokás több palóc községben a kisrehajtás, a tél temetése. Ilyenkor a lányok női ruhába öltözhetnek egy szalmabábut, körülhordozzák a faluban, majd levetkőztetik, a szalmát pedig elégetik vagy vízbe dobják, hogy elűzzék a telet és a betegségeket. Virágvasárnap tilos volt a munka, főként a mulatság. A Mátraalján úgy tartják, hogy ekkor nem szabad táncolni, mert letáncolnák a fákról a virágot. A népszokás szerint ekkor kell elvetni a virágmagokat, mert akkor szerebek és illatosabbak lesznek.

(forrás: mult-kor.hu)

Húsvéti nagyhét

A nagyhét a húsvéti ünnepkör része. A nagyhét első napjai, virágvasárnaptól szerdáig a bőji idő, a húsvéti ünnepre való előkészület időszaka. A nagyhét második fele nagycsütörtöktől kezdődően a húsvét lényegéhez szorosan hozzátarozó események láncolata. Nagycsütörtök estéje az utolsó vacsora és az úrvacsora szerzésének alkalma, nagypéntek Jézus Golgotán történt keresztre feszítésének, halálának és sírba helyezésének emléknapja, míg nagyszombat a sír nyugalmának napja.

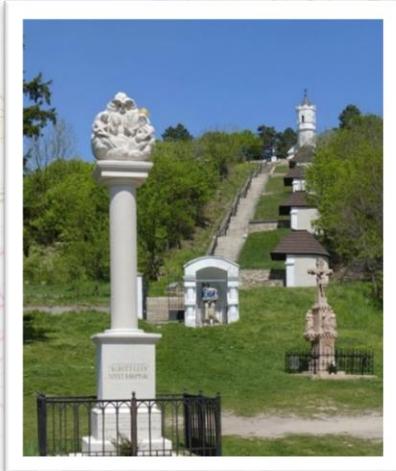

(kép: budaorsiinfo.hu)

Az egyháztörténelem folyamán egyre inkább elterjedt, hogy nagyhéten nem szóltak a harangok, helyette faeszközök összeverésével vagy fakereplők megszólaltatásával jelezték az istentisztelet kezdetét. Napjainkban csak három napon át, nagycsütörtök estétől nagyszombat estéig hallgatnak a katolikus templomok harangjai. Ahogy a mondás tartja, „Rómába mennek gyászolni”, így is kifejezve, hogy ezek a napok Krisztus szenvedésének napjai, az ember számára pedig a csend, a meditáció, a húsvétra való felkészülés ideje. Nagypéntekre a katolikus egyház szigorú böjtöt ír

elő, melynek keretében tilos húst fogyasztani, illetve lehetőleg csak egyszer, maximum háromszor szabad étkezni és egyszer jöllakni. Az étkezések közötti nassolást mellőzni kell.

(kép: bagyinszki.eu)

A katolikus közösségekben a nagyhét kiemelkedő eseménye a nagypénteki keresztútjárás, amikor a hívek Jézus szenvedésének egyes állomásairól emlékeznek meg. A keresztút, avagy kálvária mai bevett tizennégy stációjának kialakulása az 1600 körüli évekre nyúlik vissza. Nagypéntekhez számos népi hiedelem is kötődik: például nem gyújtottak tüzet és nem süttöttek kenyeret, mert úgy gondolták, kővé válna. Ezen a napon sok helyen tiltották az állattartással kapcsolatos munkákat: nem fogták be a lovakat, hogy ne legyenek betegek. Sok, vízzel kapcsolatos népszokás is kapcsolódik a naphoz. Leginkább a hajnali patakban való mosdás, sőt fürdés volt népszerű a lányok és asszonyok körében, ugyanis szépség-, egészségvarázsló és gyógyító erőt tulajdonítottak neki.

(kép: ma7.sk)

Nagyszombat húsvét ünnepének előnapja, azonban az igazi húsvéti ünneplés délután kezdődik. Ez a nap arra emlékeztet, amikor Krisztus holtteste a sziklába vájt sírban feküdt, de harmadnapra, azaz húsvétkor hajnalára feltámadott. Ezen a napon van a tűzszentelés, melyet a húsvéti gyertya- és keresztvízszentelés, majd a vigília mise követ. A tűz Krisztus jelképe, akinek feltámadásával a remény, a fény születését ünneplik a keresztény egyházak. A misén már az Üdvözítő feltámadása fölötti örööm nyilvánul meg, és ismét megszólalnak a harangok. Estefelé, a mise után tartják a feltámadási körmenetet.

Nagyszombaton ér véget a negyvennapos bőjt, a körmenetből hazatérő családok ünnepélyesen elfogyasztják a nagyrészt sonkából és tojásból álló húsvéti vacsorát. Szokás volt ezen a napon az első harangszóra kiszaladni a kertbe és megrázni a gyümölcsfákat, hogy a régi rossz termés lehulljon, ne legyen férges az új. A tűzszentelés hamuját, parazsát megőrizték, gyógyításra használták; tettek belőle a jóság ivóvizébe, szétszórták az istállóban, a házban és a földeken.

(forrás: evangelikus.hu)

(kép: felegyhazikozlony.eu)

Húsvét

A keresztény egyházak tanítása szerint húsvét Jézus Krisztus feltámadásának és vele az emberiség megváltásának ünnepe. Időpontja a 325-ben tartott első niceai zsinat döntése értelmében a tavaszi napéjegyelőséget követő holdtölje utáni első vasárnap (azaz március 22. és április 25. közé eshet), ehhez igazodik az egyházi év valamennyi változó idejű, úgynévezett mozgó ünnepe. A húsvét elnevezés az azt megelőző negyvennapos nagybőjt lezárulását jelzi. A katolikus keresztenységben bőjtnek nevezett, valójában „húshagyó” táplálkozási időszak után ezen a napon szabad először húst enni.

(kép: orokvaros.network.hu)

(kép: biharmegye.ro)

A feltámadás napján, húsvétvasárnap ünnepélyes szentmisét tartanak a katolikus közösségekben. A pápa a Szent Péter téri ünnepi misén ezen a napon mondja el hagyományos húsvéti üzenetét és *Urbi et orbi*, a városhoz, vagyis Rómához és a világhoz intézett apostoli áldását. A katolikus egyházfő számos nyelven köszönti a híveket, magyarul a „Krisztus feltámadott, Alleluja” szavakkal. A húsvétvasárnapi szertartásnak része a húsvéti ételek, a báránvhús vagy sonka, kalács, tojás, bor megáldása. A régi időkben a szentelés után a hívők siettek haza, mert a néphit szerint a lemaradó még abban az évben meghal, míg az elsőnek hazaérő első lesz az aratásban.

A szentelt étel maradványainak varázserőt tulajdonítottak, például, a tojás héját a veteményre szórták, a kotlós fészkébe tették vagy meghintették vele a vetést, hogy jégverés, üszög kárt ne tegyen benne. A magyar néphagyomány szerint a családtagoknak együtt kellett enni a húsvéti tojásokat, hogy ha valamikor eltévednének az életben, mindig eszükbe jusson, hogy kivel fogyasztották el a húsvéti ételeket, és mindig hazataláljanak.

(kép: pinterest.com)

Húsvéthétfőhöz fűződő népszokás a locsolás és ennek jutalmául a festett tojás ajándékozása. A locsolkodás alapja a víz tisztító, termékenységvarázsló erejébe vetett hit. A tojás a belőle kikelő madárral Jézus újjászületését, a népi hiedelem szerint az életet, a piros szín Jézus kiontott vérét jelképezi. A magyar tojásfestő tradíciók közül az írott tojás a legelterjedtebb. A tojásra viasszal, az úgynevezett íróka segítségével mintákat készítenek, csak ezután mártják a piros festékbe. A karcolt tojáshoz több réteg festék szükséges, ebbe karcolják a különféle motívumokat.

A berzselt tojás készítése a másik hagyományos módszer. Ehhez pár érdekes alakú levél, egy régi harisnya és hagymahéjból készült festőlé szükséges. A tojásokat a rájuk simított levelekkel belehelyezzük a harisnyába, szorosan összekötjük, majd a hagymahéjas vízben lassan megfőzzük. A locsolkodó vers és a kölnivel való locsolkodás később terjedt el, ahogy az ajándékot hozó húsvéti nyúl szokása is.

(kép: cultura.hu)

Mostanában húsvétkor füstölt sonkát, tojást, fonott kalácsot, egyes régiókban sárgatúrót, szárazkolbászt, valamint különféle édességeket tesznek az asztalra. A főtt füstölt sonka és főtt tojás jellemző kiegészítője a torma, a hónapos reték és a zöldhagyma. Régebben tájegységenként is eltérő lehetett, hogy mi került húsvétkor az asztalra. Első fogásként füstölt húsos bableves, bárány- vagy tyúkleves, esetleg káposztaleves volt jellemző, illetve helyenként kocsonya füstölt húsból. Főételként legtöbb helyen főtt sonkát és tojást, főtt kolbászt ettek, valamint bárány vagy disznó sültet. Jellemző volt még egyes helyeken a bárányragu, csirkepaprikás. Szinte sehol sem hiányozhatott a menüsorból a fonott (márvány)kalács, de édességként jellemző volt még a fánk és a túró vagy lekváros lepény is, és a beigli is.

(forrás: mult-kor.hu)

Néhány nézni és hallgatni valót ajánlunk húsvétra:

filmek:

<https://videa.hu/videok/nagyvilag/passio-FRYazVRDOOSuZSH5>

<https://videa.hu/videok/film-animacio/a-vilag-legszebb-tortenete-biblia-12-even-aluliak-szamara-megt-hwzLT9Gt0fEwAx62>

<https://videa.hu/videok/film-animacio/ben-hur-1959.mp4-12-even-aluliak-szamara-a-megt-Uy5VkJrHpBTCypv>

<https://videa.hu/videok/film-animacio/jezus-krisztus-szupersztar-1973-norman-andrew-llyod-webber-2KJuHjN9qvEKZkTu>

versek:

<https://www.youtube.com/watch?v=nYV--yx-kxs>

<https://www.youtube.com/watch?v=XLPtQDObv54>

<https://www.youtube.com/watch?v=PfGjbCY-ft0>

<https://www.youtube.com/watch?v=xqjOz9cCmMA>

<https://www.youtube.com/watch?v=KUl6xT8r0IU>

<https://www.youtube.com/watch?v=A-2oM-DYcbs&t=31s>

<https://www.youtube.com/watch?v=OHV0b6Tu1xQ&t=58s>

<https://www.youtube.com/watch?v=HWR-GyzDL58>

<https://www.youtube.com/watch?v=xXLnsSZ2X-k>

<https://www.youtube.com/watch?v=l7nar2F2sA4>

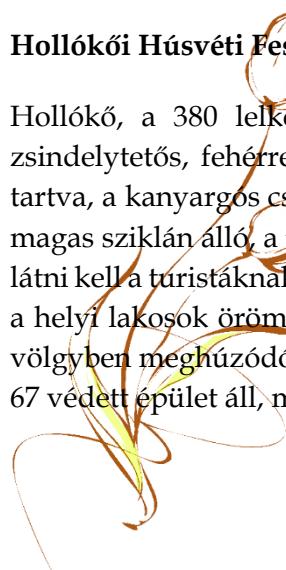
https://www.youtube.com/watch?v=t5rdxs_Jkps

https://www.youtube.com/watch?v=UGb_qXL1jTY

Hollókői Húsvéti Fesztivál

Hollókő, a 380 lelket számláló falucska a Világörökség része. Népmesébe illő, fatornyos, zsinidelytetős, fehérre meszelt százéves házacskái elvarázsolják az odalátogatókat. A falu felé tartva, a kanyargós cserháti utakon járva már messzirol megpillanthatjuk a körülbelül 400 méter magas sziklán álló, a település fölé magasodó várat, melyet a falucska bejárása után mindenkorban látni kell a turistáknak. A palóc táj gyöngyszeme, a bájos Hollókő télen-nyáron várja a látogatókat, a helyi lakosok örömmel mutatják be a híres falu kedves házait, mesélnek hagyományaikról. A völgyben meghúzódó házak évszázadokon keresztül megőrizték eredeti varázsukat, az ófaluban 67 védett épület áll, melyek a 17. századi népi építészet remekművei.

(kép: husvetfesztival.com)

(kép: holloko.hu)

(kép: holloko.hu)

Ha ellátogatunk a Nógrád vármegyében található, 1987 óta az UNESCO világörökségéhez tartozó falucskába, mégsem úgy érezzük, hogy egy múzeumban, skanzenban járunk. Hollókő egy élő, működő falu, lakosai többek között hagyományait, ápolják kultúrájukat. Ha a húsvéti időszakban Magyarországon járnak, semmiképp ne hagyják ki az egyik megszébb, legautentikusabb fesztivált.

A negy napos Hollókői Húsvéti Fesztivál március 31-től április 1-ig várja a látogatókat. A fesztivál a hagyományok és az életöröm ünnepe, mindenki megtalálja a kedvére való programot a palóc falucskában. A Budapesttől alig száz kilométerre lévő település gazdag folklór programmal készül: néptáncegyüttesek, citerások lépnek fel. Kézműves kirakodóvásár, tojásfestés és különböző előadások színesítik a húsvéti programot. Húsvét vasárnap szentmisével, majd feltámadási körmennettel kezdődik a nap, és délután nem maradhat el a hagyományos locsolódás sem. "Nő nem marad szárazon" - hirdetik a hollókői fesztivál szervezői. A rendezvény rengeteg vendéget vonz, hiszen ilyenkor megtalálható minden, ami a magyar ünnepet jellemzi: ízletes magyar sonka, színes hímek, tojások, locsolóversek, gyönyörű népviseletbe öltözött fiatalok. Aki szeretné megismerni a hagyományos magyar húsvétet, annak mindenki Hollókőn a helye.

További tudnivalókat itt talál: <https://www.husvetifesztival.com>

[Hollókői Húsvéti Fesztivál | 2018](#)

[Hollókői Húsvét Fesztivál 2014. Aftermovie](#)

<https://holloko.hu>

Kőrösi Csoma Sándor

„Tiszteld a múltat, és éltessd tovább!”

240 éve, 1784. március 27-én született Kőrösi Csoma Sándor utazó, nyelvtudós, a tibetológia tudományágának megalapítója. Az erdélyi Háromszék megyében található Kőrösön, egy elszegényedett, határőrszolgálatot végző kisnemesi család gyermekeként látta meg a napvilágot. Élete végéig tartó tanulmányait szülőfalujában kezdte, majd édesapja a messzi Nagyenyedre, a Bethlen Kollégiumba küldte őt, ahol oktatásáért fizikai munkával fizetett, miközben a tehetséges tanulók mellett szolgadiákként vagy tanítóként biztosította megélhetését. 1799 után több, mint másfél évtizeden át maradt Nagyenyeden, ahol a latin, illetve az ógörög mellett a francia és a német nyelvet is elsajátította, a héteves „akadémiai” képzés során pedig filozófiát és teológiát is tanult. Kőrösi Csoma Sándor tudása elismeréseként elnyerte az úgynévezett „hercegi ösztöndíjat”, tanári állást kapott az alsóbb osztályokban, sőt, 1815-ben a göttingeni egyetemre is eljutott, ahol mentora Johann Gottfried Eichhorn, a hírneves Biblia-kutató és orientalista lett.

(kép: terebess.hu)

Kőrösi Csoma a kiváló professzortól tanult meg arabul és törökül, majd 1818-ban visszatért Nagyenyedre, hogy az Eichhorntól kapott információk nyomán megtervezze közép-ázsiai kutatóútját. Bár a merész ötletet sokan ellenezték, Kenderesi Mihály és Gyarmathy Sámuel támogatta az ambiciózus férfit, akit előbb Zágrábbba küldtek, hogy a szláv nyelveket illetően is kiegészíthesse tudását. 1819 őszén tért vissza Erdélybe, majd egy ideiglenes határátlépő engedéllyel novemberben örökre elhagyta Magyarországot.

(kép: csomaegyesulet.hu)

Az 1825 elején megírt önéletrajza szerint először Egyiptomban utazott, ám a régióban terjedő pestisjárvány miatt nem tudta tökéletesíteni arab nyelvtudását. Ezután Szíriában lépett partra, majd Moszul városán át Bagdadba, onnan pedig Teheránba ment, ahol az angol nagykövet védnöksége alatt a perzsa nyelvet is elsajátította. 1821 tavaszán tovább indulhat felé, tervezet azonban az afgán hegységeken dúló háború ismételten kereszthúzta; Buhara helyett egy délről tartó karavánnal Kabulba, majd a mai Pakisztánban fekvő Lahore városába jutott. Kőrösi abban bízott, hogy a háborús zónát megkerülve eljuthat a magyarok rokonainak tartott ujgurok földjére, ezért az indiai Pandzsáb tartományba ment, majd elindult Kasmír felé, ám a Ladakh Királyság határán kénytelen volt visszafordulni.

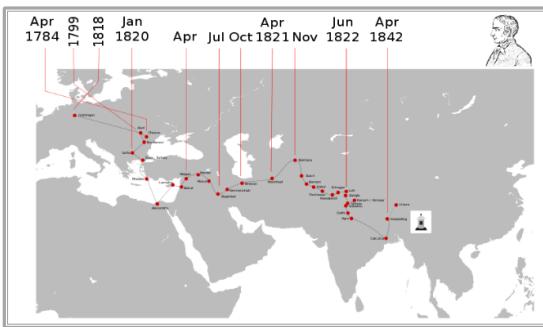
(kép: felvidek.ma)

Utazása során találkozott William Moorcrofttal, aki felkeltette az érdeklődését az akkor még terra incognitónak számító Tibet iránt. Számos ajánló levelet kapott, így 1823-ban a zanglai kolostorba utazhatott, ahol Szangsz-rgyasz Phun-chogsz lámától elsajátította a tibeti nyelvet, és megismerte a távoli ország irodalmát. Tizenhat hónapon át dolgozott embertelen körülmények között, aminek

eredményeképpen megszületett egy 30000 tételből álló szójegyzék, az első tibeti szótár alapja. A tudós 1824-ben elhagyta a zanglai kolostort, azonban később visszatért Tibetbe. Második tartózkodása során megalkotta az első tibeti-angol szótárt, rendszerezte a tibeti nyelvtant, és elkészítette a buddhizmus műszavainak angol gyűjteményét.

A Bengáli Ázsiai Társaság 1830-ban Calcuttába hívta őt, aki ezután az egyesület számára küldött

tibeti könyveket tanulmányozta, és az Asiatic Research folyóiratban publikált. A tudós 1834-ben adatta ki nyomtatásban élete fő művét, a tibeti nyelv szótárát, melyből 25 példányt Magyarországra is elküldött, a Calcuttába érkező adományokat pedig visszajuttatta a nagyenyedi diákok számára. Jóllehet, kutatásaival Körösi Csoma Sándor messze került eredeti célkitűzésétől, népünk őseinek felkutatásától, 1833-ban a Magyar Tudós Társaság levelező tagjainak sorába választotta.

(kép: felvidek.ma)

Az ekkor már Európa-szerte elismert kutató 1835-től a szanszkrit tanulmányozásába fogott, majd visszatért Calcuttába, ahol az Ázsiai Társaság könyvtárosa lett, majd 4 év könyvtárosi munka után, 1842 elején úgy döntött, hogy a Kína északi részén élő ujgurokhoz utazik, akiket a kortárs tudósok nagy része a magyarokkal rokon népnek tartott. A kutató 1842 áprilisában már Dardzsiling városáig jutott, ám a mocsaras tájon súrűn gyilkoló malária hamarosan betegágyba kényszerítette őt, és ugyanazon hónap 11-én kioltotta életét. A Himalája lábánál eltemetett Körösi Csoma Sándor személyében az egyik legjelentősebb magyar tudós távozott a földi világból, aki eredetileg azért indult Keletre, hogy megtalálja őseinket, ehelyett azonban egy addig homályba burkolódzó népet ismertetett meg a világgal.

(kép: hungarikumokkal.com)

Körösi Csoma emberfeletti szorgalmát mutatja, hogy élete során mintegy 20 nyelvet sajátított el, több ezer kilométert tett meg gyalogszerrel, és valószínűleg máig ő az egyetlen, aki a teljes tibeti buddhista kánont végigolvasta. Munkássága nem csak azért jelentős, mert gyakorlatilag ő alapította meg a tibetológia tudományágát, hanem azért is, mert a buddhizmus kutatói között sem sokan akadnak, akik az övéhez hasonló tudást halmoztak fel. Ennek köszönhetően Körösi Csoma Sándort nem csak Európában, de Ázsiában is különleges tisztelet övezte és övezti mind a

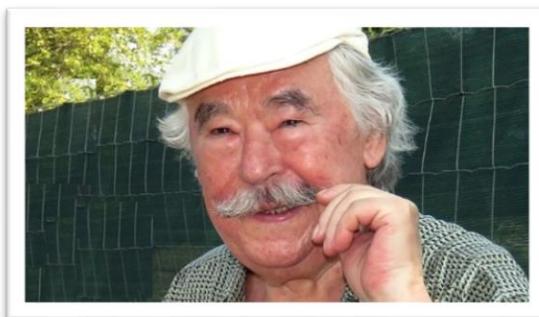
mai napig: ő volt az első európai, akit Japánban bódhiszattvának - „buddhista szentnek” - nyilvánítottak, Dardzsilingben található sírja pedig a keleti vallás követőinek egyik legnépszerűbb zarándokhelyévé vált.

(forrás: rubicon.hu)

Csukás István

Bár nem kerek az évforduló, de ne feledjük: 88 ével ezelőtt, 1936. április 2-án született sokunk nagy gyermekkori kedvence, Csukás István. Ugyan ki ne ismerné Mirr-Murrt, Pom Pomot, Süsü sárkányt vagy éppen Bagamérit, aki ugye a „fagylaltját maga méri”?

(kép: balatontipp.hu)

Kisújszálláson született, egy nehéz sorsú kovácmester nagyobbik fiaként, és itt járta ki az elemi iskolát is. A háború után – egy zenetanár biztatására, édesapja ellenére, de édesanya közbenjárására – jelentkezett az akkor alakult békéstarhosi zeneiskolába, ahol hegedűsnak készült. Mégsem lett belőle zenész, sokkal inkább – nagy-nagy szerencsénkre - a Nemzet Művésze címmel kitüntetett Kossuth- és kétszeres József Attila-díjas magyar költő, író, ifjúsági szerző, a Digitális Irodalmi Akadémia tagja.

Életében a döntő fordulatot az hozta, amikor a Magyar Rádió egy diákköltők részére meghirdetett pályázatára az egyik barátja beküldte néhány versét, és azokkal első díjat nyert. Csukásnak verseskötetei mellett egyre-másra jelentek meg gyermekregényei, mesekönyvei, verses meséi: eddig közel száz kötete jelent meg itthon és külföldön. Olyan halhatatlan mesefigurákat teremtett meg az elmúlt negyven évben, mint például Mirr-Murr, Pom Pom, vagy Süsü, a sárkány. Ezeket a figurákat a gyerekek főként rajz- és bábfilmekből ismerhették meg, több ifjúsági regényéből pedig sikeres tévéfilm készült. 1975-ben a hollywoodi X. televíziós fesztiválon a Keménykalap és krumpliorr című játékfilm megkapta a fesztivál nagydíját és Az Év Legjobb Gyermekfilmje címet is.

<https://www.youtube.com/watch?v=h4CDBZTGvYA>

(képek: wikipedia)

2013. szeptember végén avatták a *Keménykalap* és *krumpliorr* című ifjúsági regényében szereplő valós személy, Bagaméri Mihály kisújszállási fagylaltárus bronzszobrát. Nyolcvanhárom éves korában, 2020. február 24-én hunyt el.

(kép: kozterkep.hu)

Néhány „halhatatlan” műve:

Mirr-Murr, a kandúr; Móra, Bp., 1969 (meseregény)

Keménykalap és krumpliorr (ifjúsági regény, 1973)

Nyár a szigeten (ifjúsági regény, 1975)

Vakáció a halott utcában (ifjúsági regény, 1976)

Oriza-Triznyák. Mirr-Murr kalandjaiból; bábfotók Foky Ottó; Móra, Bp., 1977

Szegény Gombóc Artúr (1979)

A radírpók (1979)

Süsü, a sárkány (meseregény, 1980)

Festéktüsszentő Hapci Benő (1980)

Madárvédő Golyókapkodó (1982)

Süsü újabb kalandjai (1983)

Oriza-Triznyák (meseregény, 1984)

A Nagy Ho-ho-horgász (meseregény, 1985)

Óriástüdejű levegőfújó (1985)

(kép: printfashion.hu)

A legkisebb Ugrifüles (meseregény, 1985)

Sün Balázs (gyermekversek, 1997)

Pom Pom összes meséi (meseregény, 1999)

Te mire gondolsz közben? Szerelmes versek; Gesta, Bp., 2008

Néhány film:

- Mirr-Murr kandúr kalandjai (1973–1975) (író)
- Le a cipővel! (1975) (forgatókönyvíró)
- A legkisebb ugrifüles (1976–1977) (író)
- Süstü, a sárkány kalandjai (1976–1984) (író)
- Keménykalap és krumpliorr (1978) (író)
- Pom Pom meséi (1978–1981) (író)
- Vakáció a halott utcában (1979) (író)
- A nagy ho-ho-horgász (1982–1988) (forgatókönyvíró)

(kép:papageno.hu)

Most nyílik spárgavirágú tavaszi kedvencünk, a jácint

Tudták, hogy a tavasz egyik legjobb „illata”, a jácint a spárgavirágúak rendjébe tartozik? És, hogy neve görög eredetű: a monda szerint az Apollo isten által legyőzött Hüakinthosz spártai király földre hullott véréből nőttek ki az első virágok

(kép: pixabay)

A jácintok a Mediterráneum keleti területeitől Iránig és Türkmenisztánig őshonosak. Egyes kultúrákban az újjászületést szimbolizálják. Dísznövényként használatos változatos alakjai egyetlen fajból, a kerti jácintból (*Hyacinthus orientalis*) származnak. Ez a 18. században annyira

népszerű volt, hogy több mint 2000 fajtáját termesztették Hollandiában. Mi ilyenkor tavasszal mindenkit szeretjük, ami Magyarországon elérhető, hiszen illata felülmúlhatatlan!

(forrás: wikipedia)

(kép: pixabay)

Programajánló

Húsvéti és családi programok március 23. és április 1. között

A húsvéti időszak alatt a családok együtt készülődnek: festik a tojásokat, készítik a húsvéti ételeket, és részt vesznek a locsolkodásban – egy szokásban, ami a termékenység és a tisztaág jegyében zajlik. A magyar húsvét számos egyedülálló és varázslatos szokással büszkélkedhet, amelyek közül néhány még ma is élő hagyomány.

Locsolás – A tavasz üdvözlete: A locsolás egy ősi magyar húsvéti szokás, amely a termékenység és a megújulás szimbóluma. A férfiak és fiúk kölnivel vagy tiszta vízzel locsolják meg lányokat és nőket, hogy ezzel is jókívánságokat fejezzenek ki feléjük a következő évre.

Húsvéti ételek – Az ünnepi asztal középpontjában: A magyar húsvéti asztal nem lenne teljes sonka, tojás és a finom húsvéti kalács nélkül. Ezek az ételek nem csak ízletesek, hanem mélyebben jelentéssel is bírnak. A sonka az élet és bőség szimbóluma, a tojás a termékenységét és újjászületését jelképezi, míg a kalács az összetartozást és a családi szeretetet szimbolizálja.

Tojásfestés – Egy ősi művészeti gyakorlat: A tojásfestés hagyománya szintén mélyen gyökerezik a magyar húsvéti szokásokban. A kézzel festett, gyakran bonyolult mintákkal díszített tojások nem csak dekorációt jelentenek, hanem az új élet, a szerencse és a védelem szimbólumai is egyben. Családok generációkon át adták tovább a festési technikákat és mintákat, így őrizve meg ezt a különleges hagyományt.

2024-ben a húsvét március 29. - április 1. közötti időszakra esik. Kezdődik nagypéntekkel, amit nagyszombat és húsvétvasárnap követ, majd húsvéthétfővel zárul. Érdemes kirándulásokat és túrákat tervezni, ellátogatni hazánk csodálatos településeire és részt venni a húsvéti hagyományokat ápoló rendezvényeken.

Némely húsvéti rendezvény már az ünnep előtt több nappal elkezdődik, a programokat – éppen ezért – időrendi sorrendben találják.

Március 23.

- Húsvétváró családi nap Kispesten, Budapest: [program ide kattintva >>](#)
- Tavaszköszöntő húsvéti kavalkád és kézműves vásár, Lajosmizse: [program ide kattintva >>](#)
- Húsvétváró Piliscsabán: [program ide kattintva >>](#)

Március 24.

- Húsvéti tojáspark Hajdúszoboszlón: [program ide kattintva >>](#)

Március 24-április 1.

- Zengővárkonyi Húsvét: [program ide kattintva >>](#)

Március 29.

- Tavaszi Zsongás – Ceglédi Húsvét: [program ide kattintva >>](#)

- Szalóki Húsvétoló, Egerszalók: [program ide kattintva >>](#)
- Nyuszi ül a fűben – húsvétváró családi program, Kalocsa: [program ide kattintva >>](#)

Március 29-április 1.

- Húsvéti Sokadalom Budapesten: [program ide kattintva >>](#)
- Húsvét az Állatkertben, Budapest: [program ide kattintva >>](#)
- Húsvét az Egri várban: [program ide kattintva >>](#)
- Hollókői Húsvéti Fesztivál: [program ide kattintva >>](#)
- Húsvét a Miocén Parkban, Ipolytarnóc: [program ide kattintva >>](#)
- Falusi Húsvét a Sóstói Múzeumfaluban, Nyíregyháza: [program ide kattintva >>](#)
- Húsvét a Körösvölgyi Állatparkban, Szarvas: [program ide kattintva >>](#)
- Húsvéti Forgatag a Szennai Skanzenben: [program ide kattintva >>](#)

Március 30.

- Húsvéti játszó a kastélyparkban, Halásztelek: [program ide kattintva >>](#)
- Húsvéti Nyitnikék, Nagycenk: [program ide kattintva >>](#)
- Húsvéti zsibongás, Nagykőrös: [program ide kattintva >>](#)
- Húsvét Rácalmáson: [program ide kattintva >>](#)
- Pityerszeri Húsvétváró, Szalafő: [program ide kattintva >>](#)
- Húsvéti vonatozás a Tisza-parti Kisvasúton, Tiszakécske: [program ide kattintva >>](#)

Március 30-31.

- Húsvéti Tojáskereső Vál-völgyi Kisvasutazás, Felcsút: [program ide kattintva >>](#)
- Húsvét a Nádasdy-várban, Sárvár: [program ide kattintva >>](#)

Március 30 – április 1.

- Húsvétoló családi nap, Kecskemét: [program ide kattintva >>](#)

Március 31.

- Hagyományőrző Húsvét a Tájházban, Felsőtárkány: [program ide kattintva >>](#)
- Keceli Húsvéti Nyuladalom: [program ide kattintva >>](#)
- Húsvéti Sokadalom, Lakitelek: [program ide kattintva >>](#)
- Tájházi Húsvéti Forgatag, Nagykörű: [program ide kattintva >>](#)
- Húsvét Noszvajon: [program ide kattintva >>](#)
- Húsvéti Nyuladalom, Simontornya: [program ide kattintva >>](#)
- Tojásfutás, Szigetbecse: [program ide kattintva >>](#)
- Sonkaszegő Fesztivál, Vác: [program ide kattintva >>](#)

Március 31-április 1.

- Húsvét a tűzokok földjén, Dévaványa: [program ide kattintva >>](#)
- Tavaszi Várkapu Tárogató, Húsvét, Füzér: [program ide kattintva >>](#)
- Ibolya nap – Húsvét a kastélyban, Gödöllő: [program ide kattintva >>](#)

- Húsvét a Hortobágyi Vadsparkban: [program ide kattintva >>](#)
- Húsvét a Kisnánai várban: [program ide kattintva >>](#)
- Matyó Húsvét, Mezőkövesd: [program ide kattintva >>](#)
- Szeri Húsvét, Ópusztaszer: [program ide kattintva >>](#)
- Húsvét a Skanzenben, Szentendre: [program ide kattintva >>](#)

Április 1.

- Emmausz Húsvéthétfői Vigasság a Bólyi Pincefaluban: [program ide kattintva >>](#)
- Szezonnyitó Húsvéthétfő a Vasúttörténeti Parkban, Budapest: [program ide kattintva >>](#)
- Húsvéti Vigasság a Tájházban, Bugyi: [program ide kattintva >>](#)
- Húsvét Csömör: [program ide kattintva >>](#)
- Húsvét a Zsolnay Negyedben, Pécs: [program ide kattintva >>](#)
- Húsvéthétfő a Vasi Skanzenben, Szombathely: [program ide kattintva >>](#)
- Húsvéti forgatag, Tatabánya: [program ide kattintva >>](#)
- Húsvéthétfő a Göcseji Falumúzeumban, Zalaegerszeg: [program ide kattintva >>](#)

Fesztiválok és gasztronómiai események március 22. és április 1. között:

- Váci Tavaszi Fesztivál: [program ide kattintva >>](#)
- Kecskeméti Tavaszi Fesztivál: [program ide kattintva >>](#)
- Győri Tavaszi Fesztivál: [program ide kattintva >>](#)
- Bach mindenkinnek Fesztivál, Budapest: [program ide kattintva >>](#)
- Tavaszi Művészeti Fesztivál, Nagykanizsa: [program ide kattintva >>](#)
- Csillagászati hét, Pécs: [program ide kattintva >>](#)
- Tavaszi Fesztivál, Dobozi: [program ide kattintva >>](#)
- Pecsenye Parádé, Abony: [program ide kattintva >>](#)
- Pálinka Fesztivál, Eger: [program ide kattintva >>](#)
- Bohém Ragtime & Jazz Fesztivál, Kecskemét: [program ide kattintva >>](#)
- Hajdúszoboszlói Tavaszi Művészeti Napok, Hajdúszoboszló: [program ide kattintva >>](#)
- Tavaszi Édes Fesztivál, Berekfürdő: [program ide kattintva >>](#)
- Színházak Éjszakája, Budapest: [program ide kattintva >>](#)
- Medvehagyma Fesztivál, Balf: [program ide kattintva >>](#)

(forrás: csodalatosmagyarorszag.hu)

Színjátszás Petőfi korában kiállítás

*"Minden művészete
Fején a korona:
A mi művészettünk,
Ellen ki mondana?
Mi szép, mi szép, mi szép
A mi föladatunk!
Legyünk büszkék reá,
Hogy színészek vagyunk."*
(Petőfi Sándor: Színészdal)

Országszerte számtalan érdekes időszaki kiállítás várja a múzeumlátogatókat, rengeteg kulturális program közül válogathatnak az érdeklődők. A Szépművészeti Múzeum, a Nemzeti Galéria és a Nemzeti Múzeum mellett több kevésbé ismert, de izgalmas kiállítóhely gyűjteménye tekinthető meg Budapesten és a vidéki városokban.

Magyar nyelvű színjátszás Petőfi korában 1823-1849 címmel nyílt kiállítás tavaly áprilisban a **Bajor Gizi Színészmúzeumban**. A kiállítás december 31-ig tart nyitva, de így március 15-i nemzeti ünnepünk környékén mindenki érdemes megtekinteni amennyiben Budapesten járunk.

A Bajor Gizi Színészmúzeum 1952-ben alakult, ma az Országos Színháztörténeti Múzeum és Intézet kiállítóhelye. Bajor Gizi 1933-ban költözött be a neobarokk épületbe, s élt itt 1951-ben tragikus hirtelenséggel bekövetkezett haláláig. A színésznő halálának első évfordulóján nyílt meg a múzeum, mely azóta is változatos kiállításokkal várja a vendégeket.

(kép: Bajor Gizi Színészmúzeum, Facebook)

A Magyar nyelvű színjátszás Petőfi korában 1823-1849 című kiállítás a Petőfi-emlékév alkalmával tavaly nyitotta meg kapuit, és körülbelül huszonhat év történetéről szól, végigjárva az utat a német nyelvű színjátszártól kezdve az alkalmi színházépületeken át a kőszínházakig. "A tárlat

bemutatja a magyar színjátszás 19. század első felére jellemző szerkezetét, a színjátéktípusokat, szerepköröket, a társulatok színpadtechnikai lehetőségeit, valamint a színészek társadalmi megítélését.” (idézet: pestbuda.hu).

Petőfi Sándor kalandos élete során több szerepben kipróbálta magát: volt statiszta, sőt lapkihordó, majd karakterszínész, de később drámát is írt, fordított, sőt elszavalta saját verseit is. A múzeumi látogatás során elképzelhetjük, hogy milyen volt a korabeli színházi élet: fölléphetünk a korabeli színpadra, belebújhatunk reformkori jelmezekbe, és megtapasztalhatjuk, hogy milyen lehetett egy vándorszínész élete a 19. században.

(kép: OSZMI)

A vándorszínészet alapvető volt a korabeli Magyarországon, a színészek csupán a nemesség pártolására számíthattak, arra kényszerültek, hogy a közösségeket lakóhelyükön, megyegyűléseken, vásárokon keressék fel. A kiállítás igyekszik a magyar színjátszás e korai időszakáról valós képet festeni, annak minden szépségével és nehézségével egyaránt. Ha szeretne bepillantást nyerni a színjátszás hőskorába, feltétlen látogasson el a Bajor Gizi Színészmúzeumba!

További információt itt találhat: <https://oszmi.hu/hu/esemeny/kiallitasmegnyito/magyar-nyelvu-szinjatszas-petofi-koraban-1823-1849>

<https://youtu.be/k3cTCUW0qN4?si=njDHTP-w8-F8ALcS>

